II

*(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)*

# ROZHODNUTIA

# KOMISIA

## ROZHODNUTIE KOMISIE

**z 20. decembra 2007,**

**ktorým sa udeľuje výnimka, o ktorú požiadalo Belgicko, pokiaľ ide o región Valónsko, na základe smernice Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov**

*[oznámené pod číslom K(2007) 6643]*

**(Iba francúzske znenie je autentické)**

(2008/96/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov [1], a najmä na jej prílohu III ods. 2 tretí pododsek,

keďže:

(1) Ak sa množstvo maštaľného hnoja, ktoré má členský štát v úmysle každoročne aplikovať na jeden hektár, líši od množstva uvedeného v odseku 2 druhom pododseku prvej vete a písmene a) prílohy III k smernici 91/676/EHS, musí sa toto množstvo stanoviť tak, aby neovplyvnilo dosiahnutie cieľov uvedených v článku 1 uvedenej smernice, a musí byť odôvodnené na základe objektívnych kritérií, ako je napríklad v tomto prípade dlhé vegetačné obdobie a plodiny s vysokou absorpciou dusíka.

(2) Belgicko predložilo Komisii žiadosť o výnimku podľa odseku 2 tretieho pododseku prílohy III k smernici 91/676/EHS, pokiaľ ide o región Valónsko.

(3) Požadovaná výnimka sa týka zámeru Belgicka povoliť vo Valónsku aplikáciu až 230 kg dusíka z maštaľného hnoja na hektár za rok v osobitných podnikoch, ktorých výmera trávnych porastov je viac ako 48 %. Dávka dusíka z maštaľného hnoja na trávnych plochách nesmie presiahnuť 230 kg ročne na hektár, zatiaľ čo pri plodinách na ornej pôde v týchto poľnohospodárskych podnikoch nesmie táto dávka presiahnuť 115 kg/ha za rok.

(4) Určenie oblastí ohrozených dusičnanmi vzhľadom na Valónsko v súlade s článkom 3 ods. 2 a 4 smernice 91/676/EHS zahŕňa približne 42 % územia tohto regiónu a 54 % využívanej poľnohospodárskej pôdy.

(5) Výnimka sa týka približne 500 poľnohospodárskych podnikov, čo zodpovedá 5,6 % zo všetkých poľnohospodárskych podnikov v oblastiach ohrozených dusičnanmi a 3 % využívanej poľnohospodárskej pôdy.

(6) Valónske právne predpisy „Arrêté du Gouvernement wallon du 15 février 2007 modifiant le Livre II du Code de l'Environnement constituant le Code de l'Eau en ce qui concerne la gestion durable de l'azote en agriculture“ na implementáciu smernice 91/676/EHS boli prijaté a uplatňujú sa rovnako na požadovanú výnimku.

[1] Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1. Smernica zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

(7) Údaje o kvalite vody ukazujú, že v roku 2005 bola vo Valónsku priemerná koncentrácia dusičnanov v povrchovej vode 16,7 mg/l s ustáleným alebo zvyšujúcim sa trendom v 84 % monitorovacích miest v období od roku 2001 do roku 2005. Stredná hodnota koncentrácie dusičnanov v podzemnej vode v roku 2005 bola 24,8 mg/l s ustáleným alebo znižujúcim sa trendom v 74 % monitorovacích miest v období od roku 2001 do roku 2005.

(8) Priemerná dávka dusíka z maštaľného hnoja na hektár sa znížila o 12 % od roku 1990 a v roku 2004 bola 101 kg/ha využívanej poľnohospodárskej pôdy, z ktorej 94 % bolo z hnojiva produkovaného hovädzím dobytkom, 3 % bolo z hnojiva vyprodukovaného ošípanými a 2 % bolo z hnojiva produkovaného hydinou. Priemerné dávky priemyselných hnojív sa od roku 1990 znížili pri dusíkatých hnojivách o 19 % a pri fosforečných hnojivách o 49 % a v roku 2004 sa aplikovalo priemerne 109 kg/ha dusíka a 28 kg/ha fosforu z priemyselných hnojív.

(9) Z podkladových materiálov predstavených v oznámení vyplýva, že navrhované množstvo 230 kg dusíka z maštaľného hnoja na hektár za rok je odôvodnené na základe objektívnych kritérií, ako napríklad dlhé vegetačné obdobie a plodiny s vysokou absorpciou dusíka.

(10) Komisia sa po preskúmaní žiadosti domnieva, že navrhované množstvo 230 kg dusíka z maštaľného hnoja na hektár ročne neovplyvní dosiahnutie cieľov smernice 91/676/EHS za predpokladu, že budú splnené určité prísne podmienky.

(11) Toto rozhodnutie by sa malo uplatňovať v spojení s druhým akčným programom s účinnosťou v regióne Valónsko v rokoch 2007 až 2010.

(12) Opatrenia ustanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre dusičnany, zriadeného podľa článku 9 smernice 91/676/EHS,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

*Článok 1*

Výnimka, o ktorú požiadalo Belgicko, pokiaľ ide o región Valónsko, listom z 19. októbra 2006 na účely povolenia vyššieho množstva maštaľného hnoja, ako je množstvo stanovené v odseku 2 druhom pododseku prvej vete a písmene a) prílohy III k smernici 91/676/EHS, sa udeľuje s výhradou splnenia podmienok stanovených v tomto rozhodnutí.

*Článok 2*

**Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto rozhodnutia platí toto vymedzenie pojmov:

a) „poľnohospodársky podnik s chovom dobytka“ znamená podnik s viac ako tromi veľkými dobytčími jednotkami, kde aspoň dve tretiny tohto množstva tvorí hovädzí dobytok;

b) „trávny porast“ znamená plochu poľnohospodárskeho podniku s chovom dobytka pokrytú trvalým alebo dočasným trávnym porastom (všeobecne sa za dočasný trávny porast považuje plocha zatrávnená najviac štyri roky).

*Článok 3*

**Rozsah pôsobnosti**

Toto rozhodnutie sa uplatňuje na individuálnom základe a za podmienok stanovených v článkoch 4, 5 a 6 na poľnohospodárske podniky s chovom dobytka.

*Článok 4*

**Ročné povolenie a záväzok**

1. Poľnohospodári, ktorí chcú využiť výnimku, predkladajú raz za rok žiadosť o výnimku príslušným orgánom.

2. Spolu s každoročnou žiadosťou, ktorá sa uvádza v odseku 1, sa písomne zaviažu splniť podmienky stanovené v článkoch 5 a 6.

3. Príslušné orgány zabezpečia, aby sa všetky žiadosti o výnimku podrobili administratívnej kontrole. Pokiaľ kontrola žiadostí uvedených v odseku 1 vykonaná vnútroštátnymi orgánmi preukáže, že podmienky ustanovené v článkoch 5 a 6 nie sú splnené, žiadateľ je o tom informovaný a žiadosť sa považuje za zamietnutú.

*Článok 5*

**Použitie maštaľného hnoja a iných hnojív**

1. Množstvo maštaľného hnoja, ktoré sa každoročne aplikuje pri obrábaní pôdy v poľnohospodárskych podnikoch s chovom dobytka, vrátane hnoja samotných zvierat, nesmie presiahnuť dávku 230 kg dusíka na hektár s výhradou splnenia podmienok stanovených v odsekoch 2 až 8.

2. Množstvo maštaľného hnoja každoročne aplikovaného na trávny porast nesmie presiahnuť 230 kg dusíka na hektár. Množstvo maštaľného hnoja každoročne aplikovaného na iných poľnohospodárskych plochách nesmie presiahnuť 115 kg dusíka na hektár.

3. Každý poľnohospodársky podnik zostaví plán hnojenia, v ktorom sa uvedie osevný plán na poľnohospodárskej pôde a plánovaná aplikácia maštaľného hnoja a dusíkatých a fosforečných hnojív. Tento plán sa v poľnohospodárskom podniku vypracuje najneskôr do 31. marca.

Plán hnojenia obsahuje:

a) počet hospodárskych zvierat, opis ustajnenia a systému manipulácie s maštaľným hnojom, vrátane kapacity priestorov na uskladnenie maštaľného hnoja;

b) výpočet množstva dusíka a fosforu (mínus straty v maštaliach a pri manipulácii) z maštaľného hnoja vyprodukovaného v poľnohospodárskom podniku;

c) osevný plán a plochu trávnych porastov a každej plodiny, vrátane situačného náčrtu umiestnenia jednotlivých parciel;

d) predpokladané požiadavky plodín na dusík a fosfor;

e) množstvo a druh maštaľného hnoja vyvezeného mimo a privezeného na územie poľnohospodárskeho podniku;

f) dávku dusíka a fosforu z maštaľného hnoja na každú parcelu;

g) dávku dusíka a fosforu z priemyselných a iných hnojív aplikovanú na jednotlivých parcelách.

Plány sa najneskôr do siedmich dní po vykonaní akýchkoľvek poľnohospodárskych operácií upravia, aby sa tak zabezpečil ich súlad so skutočne vykonanými poľnohospodárskymi operáciami.

4. Každý poľnohospodársky podnik vedie bilanciu hnojenia. Bilancia sa predkladá príslušnému orgánu za každý kalendárny rok.

5. Každý poľnohospodársky podnik, ktorý využil individuálnu výnimku, súhlasí s kontrolou žiadosti o výnimku uvedenej v článku 4 ods. 1, ako aj s kontrolou plánu hnojenia a bilancie hnojenia.

6. Pravidelná analýza koncentrácie fosforu v pôde sa vykoná v každom poľnohospodárskom podniku, ktorý využíva individuálnu výnimku, aspoň raz za štyri roky za každú homogénnu oblasť poľnohospodárskeho podniku s prihliadnutím na striedanie plodín a vlastnosti pôdy. Na každých 5 hektárov pôdy sa vyžaduje najmenej jedna analýza.

7. Koncentrácia dusičnanov v pôde sa zisťuje každoročne v každom poľnohospodárskom podniku, ktorý využíva individuálnu výnimku. Z každého poľnohospodárskeho podniku sa analyzuje päť vzoriek ročne.

8. Maštaľný hnoj sa nesmie rozmetávať na jeseň pred siatím trávy.

*Článok 6*

**Využívanie pôdy**

1. Na 48 % alebo na ešte väčšom podiele plochy vhodnej na aplikáciu maštaľného hnoja v poľnohospodárskych podnikoch sú trávne plochy.

2. Poľnohospodári, ktorí využívajú individuálnu výnimku, vykonávajú tieto opatrenia:

a) Dočasné trávne porasty sa rozorávajú na jar;

b) Medzi trávne porasty sa nepočítajú strukoviny alebo iné rastliny, ktoré viažu atmosférický dusík. To sa však nevzťahuje na trávne porasty s podielom strukovín menej ako 50 %.

*Článok 7*

**Iné opatrenia**

1. Táto výnimka sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s inými právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa životného prostredia.

2. Každému poľnohospodárskemu podniku, ktorý využíva výnimku, sa poskytne technická pomoc vo forme poradenskej služby, ktorá zabezpečí hodnotenie výsledkov analýzy pôdy, plánov hnojenia a bilancie hnojenia. Výsledky hodnotenia sa zašlú príslušným orgánom zodpovedným za kontrolu plnenia podmienok stanovených v článkoch 5 a 6.

*Článok 8*

**Monitorovanie**

1. Mapy znázorňujúce v každej obci percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov, percentuálny podiel hospodárskych zvierat a percentuálny podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktoré sa vzťahuje individuálna výnimka, zostaví príslušný orgán a každoročne ich aktualizuje. Tieto mapy sa každoročne predkladajú Komisii, po prvýkrát do konca roku 2007.

2. Vytvorí a udržiava sa monitorovacia sieť na odoberanie vzoriek povrchových vôd a podpovrchových vôd s cieľom vyhodnotiť vplyv výnimky na kvalitu vody.

3. Na základe prieskumu a nepretržitého rozboru živín sa získavajú údaje o využívaní miestnej pôdy, striedaní plodín a poľnohospodárskych postupoch uplatňovaných v poľnohospodárskych podnikoch využívajúcich individuálne výnimky. Tieto údaje možno použiť pri modelových výpočtoch množstva presakujúcich dusíkatých látok a strát fosforu z polí, kde sa na hektár aplikuje až do 230 kg dusíka z maštaľného hnoja ročne.

4. Zriadia sa monitorovacie miesta s cieľom poskytnúť údaje o koncentrácii dusíka v pôdnej vode a zodpovedajúcich únikoch dusíka z koreňovej zóny do podzemných vôd, ako aj vyplavovaní dusíka z povrchových a podpovrchových vrstiev pôdy z miest s využívaním výnimky a aj bez nej.

*Článok 9*

**Podávanie správ**

1. Príslušný orgán každoročne predloží Komisii výsledky monitorovania spolu so stručnou správou o vývoji kvality vody, hodnotení zvyškov dusíkatých látok v pôde na jeseň v poľnohospodárskych podnikoch, ktoré využívajú výnimku, a správu o postupoch hodnotenia. Správa poskytuje informácie o tom, ako prostredníctvom kontrol na úrovni poľnohospodárskych podnikov pokračuje hodnotenie implementácie podmienok s udelenou výnimkou a obsahuje informácie o nevyhovujúcich poľnohospodárskych podnikoch založené na výsledkoch administratívnej kontroly a kontroly na mieste. Prvú správu treba predložiť v júni 2008 a následne každý rok v júni.

2. Takto dosiahnuté výsledky Komisia zohľadní pri prípadných nových žiadostiach o výnimku.

*Článok 10*

**Uplatňovanie**

Toto rozhodnutie sa uplatňuje v rámci druhého akčného programu 2007 až 2010 na región Valónsko, „Arrêté du Gouvernement wallon du 15 février 2007 modifiant le Livre II du Code de l'Environnement constituant le Code de l'Eau en ce qui concerne la gestion durable de l'azote en agriculture". Uplatňovanie skončí 31. decembra 2010.

*Článok 11*

Toto rozhodnutie je určené Belgickému kráľovstvu.

V Bruseli 20. decembra 2007

*Za Komisiu*

Stavros DIMAS

*člen Komisie*